

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad:	4ydd Hydref 2016
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad Aelod Cabinet Adnoddau
Pwrpas:	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Peredur Jenkins
Swyddog Cyswllt:	Dilwyn Williams, Prif Weithredwr

1 CYFLWYNIAD

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel Dirprwy Arweinydd. Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r hyn sydd wedi digwydd yn erbyn addewidion y Cynllun Strategol; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2 Byddwn yn eich hatgoffa fod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafaodaeth ac wedi eu craffu mewn cyfarfodydd o'r Tim Rheoli (oedd hefyd yn cynnwys cynrychiolaeth o'r Pwyllgor Craffu) ynghyd a'r Tim Arweinyddiaeth.
- 1.3 Rwy'n gyfforddus gyda perfformiad yr Adrannau ar y cyfan ond byddwn yn tynnu eich sylw i'r materion canlynol:
  - 1.3.1 **Prosiect Rhoi Ffordd Gwynedd ar Waith (C1)** – Bydd y nifer o adolygiadau yr ydym yn debygol o'u cwblhau yn ystod y flwyddyn yn lleihau o 12 i 7. Ceir gwybodaeth bellach yn 4.1 isod.
  - 1.3.2 **Rhaglen datblygu arweinwyr (C2)** – Er bod y gwaith ar lefel uwch swyddogion yn mynd yn ei flaen yn unol a'r disgwyl mae yna bryder ynghylch ei addasrwydd i'r Aelodau Cabinet. O ganlyniad rwyf wedi cytuno i'r prosiect ganolbwyntio yr uwch swyddogion dros y misoedd nesaf gan ail ymweld ac anghenion yr Aelodau Cabinet yn ddiweddarach yn 2017. Ceir gwybodaeth bellach yn 4.2 isod.

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.llyw.cymru

2 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad

3 Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

2.1. Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. PROSIECTAU'R CYNLLUN STRATEGOL

Cyngor Effeithiol ac Effeithlon

4.1. **C1 Rhoi Ffordd Gwynedd ar waith - Pwrpas y prosiect hwn fydd yn arwain timau gwasanaeth i adlewyrchu ar eu trefniadau gwaith presennol, i herio a ydynt yn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog, ac i ystyried a oes lle i wella.**

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi cwblhau 12 adolygiad gwasanaeth a hyrwyddo egwyddorion Ffordd Gwynedd ymysg rheolwyr y Cyngor.

4.1.1 Erbyn hyn mae'r adolygiad o fewn yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol wedi cychwyn ac mae gwaith Tîm Ffordd Gwynedd wedi canolbwyntio ar yr adolygiad hyn dros y misoedd diwethaf. Mae'r gwaith yn parhau i fynd yn ei flaen o fewn gweddill yr adolygiadau sydd ar y gweill.

4.1.2 Er mwyn ein galluogi i sefydlu lle mae'r gwahanol adolygiadau arni mae camau meincnodi adolygiad wedi eu sefydlu ar gyfer yr adolygiadau sydd eisoes ar y gweill. Ceir copi o'r camau meincnodi ynghyd a disgrifiad cryno o'r hyn fydd wedi ei gyflawni ar gyrraedd y gwahanol gamau wedi ei atodi fel **Atodiad 1**.

4.1.3 Erbyn hyn rydym yn dod tuag at derfyn Cam 3 o fewn y camau meincnodi adolygiad yn yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol gyda dyddiad wedi ei bennu i adrodd yn ôl i'r Prif Weithredwr, yr Aelod Cabinet a thîm rheoli'r Adran ym mis Hydref. Er mwyn cael gwell darlun o'r sefyllfa o fewn yr holl adolygiadau rwyf wedi gofyn i'r Arweinydd Prosiect amlinellu ar pa gam y mae'r gwahanol adolygiadau gweithredol erbyn y cyfarfod nesaf.

4.1.4 Mae'r adolygiad o fewn yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol yn mynd yn gymharol dda, er yn cymryd mwy o amser na ragwelwyd yn y rhaglen wreiddiol oherwydd gofynion gwaith dydd i ddydd. Mae gwersi wedi eu dysgu na ddylid cymryd yn ganiataol fod pob patrwm gweithio timau adolygu yn mynd i fod yn unffurf ac ei bod yn anodd asesu hyd adolygiad ar ei ddechrau.

4.1.5 O ganlyniad i'r uchod rydym wedi ailymweld a'r nifer o adolygiadau yr ydym yn debygol o fod yn gallu eu cwblhau ac erbyn hyn rhaglwelir y byddwn wedi cwblhau 7 adolygiad yn hytrach na'r 12 a ragwelwyd yn wreiddiol erbyn diwedd Mawrth 2017.

4.1.6 Rhan allweddol o'r prosiect hyn hefyd yw hyfforddi a newid diwylliant yr Aelodau a staff. Bydd sesiynau hyfforddiant yn cael eu cynnal i bob Pennaeth Adran gan gwmni Vanguard yn yr hydref er mwyn sicrhau dealltwriaeth llawn o'r egwyddorion tu ôl i Ffordd Gwynedd a'r dull o'i gyflwyno a bydd sesiynau pellach yn cael eu cyflwyno i Uwch Reolwyr yn y flwyddyn newydd. Bydd cyfle i'r Aelodau Cabinet i ymuno yn y sesiynau hyn.

4.1.7 Yn ogystal bydd sesiynau yn cael eu cynnal hefo'r holl Reolwyr o fewn y Cyngor i ganfod eu dealltwriaeth o Ffordd Gwynedd ac asesu cynnydd. Byddaf yn adrodd yn ôl ar gynnydd y gwaith hyn ac ar ganfyddiadau yn fy adroddiadau perfformiad gweddill y flwyddyn.

4.2 C2 Rhaglen datblygu arweinwyr - Pwrpas y prosiect hwn yw sicrhau fod arweinwyr o fewn Cyngor Gwynedd yn deall egwyddorion Ffordd Gwynedd, eu bod yn ymwybodol o beth sydd angen iddynt hwy ei wneud er mwyn atgyfnerthu egwyddorion Ffordd Gwynedd drwy holl haenau'r sefydliad, a bod yna gyfundrefn yn ei le i sicrhau bod hynny'n digwydd yn gyson.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi cynnal rhaglen o ddatblygiad personol ar gyfer pob aelod o Grŵp Rheoli'r Cyngor a'r Cabinet fydd yn eu harfogi i arwain ac atgyfnerthu'r diwylliant gwaith o fewn y Cyngor.

4.2.1 Mae'r cynllun hwn wedi llwyddo i gadw at yr amserlen weithredu yng nghyswllt y cynnydd adnabuwyd ar gyfer uwch-swyddogion ond mae diffyg cynnydd yng nghyswllt datblygu'r arweinyddiaeth ymysg aelodau'r Cabinet. Er bod enghreifftiau ple bo Aelodau wedi manteisio ar y gefnogaeth a'r hyfforddiant er mwyn datblygu ar lefel personol mae yna bryder a yw'n addas ac mae angen ail-edrych ar sut orau i ddatblygu'r arweinyddiaeth ar lefel fîm cyfan.

4.2.2 Yn ymarferol, gydag etholiadau llywodraeth leol i'w cynnal ym Mai 2017, rwyf wedi cytuno y dylid canolbwyntio ar ddatblygu'r arweinyddiaeth ar lefel uwch-swyddogion am y tro hefo'r bwriad o geisio cytundeb ar raglen ddatblygu ar y cyd rhwng aelodau'r Cabinet a'r Grŵp Rheoli yn ddiweddarach yn 2017.

4.3 C6 Strategaeth Technoleg Gwybodaeth (TG) - Pwrpas y prosiect hwn yw llunio Strategaeth Technoleg Gwybodaeth fydd yn gosod allan y cyfeiriad am y cyfnod i ddod ar gyfer uchafu'r budd a geir o ddefnyddio'r arf yma ynghyd a'r rhaglen waith ar gyfer gwireddu'r strategaeth honno.

Erbyn diwedd Mawrth 2016, byddwn wedi llunio Strategaeth TG.

4.3.1 Mabwysiadwyd y Strategaeth gan y Cabinet ar y 3ydd o Fai 2016. Ers hynny rydym wedi cychwyn gweithredu y Strategaeth gan ganolbwyntio ar greu y meddalwedd arbenigol er mwyn gwasanaethu'r sianel ddigidol, cyflwyno offer cyflwyno arloesol a sginiau mwy o fewn ystafelloedd cyfarfod a galluogi unigolion sydd wedi eu cyflogi gan y Cyngor i gael mynediad at wasanaethau cefnogol trwy'r fewnwyd o unrhyw le yn hytrach na'r drefn bresennol lle y cyfyngir i gyfrifiaduron y Cyngor.

4.3.2 Yn ogystal mae gwaith paratoi wedi cychwyn i edrych ar ddarpariaeth TG ar gyfer yr Aelodau Etholedig o fis Mai 2017 ymlaen. Mae gweithdy eisoes wedi ei gynnal gyda 5 Aelod er mwyn adnabod yr anghenion a byddant yn treialu gwahanol gyfarpar yn ystod mis Hydref a Thachwedd.

4.3.3 Nodir fod rhywfaint o oedi wedi bod yn y broses o benodi'r Rheolwyr Cyfrif y cytunwyd i'w hariannu i hwyluso cyflwyno'r Strategaeth o ganlyniad i nifer o faterion a godwyd gan Reolwyr yr Adran ynghylch eu cylch gorchwyl. Mae trafodaethau wedi eu cynnal er mwyn ceisio ymateb i'r materion hyn a bydd gweithdai pellach yn cael eu cynnal dros y deufis nesaf i gytuno ar gylch gorchwyl a rhagwelir y bydd y swyddogion yn eu lle erbyn y Nadolig.

4.4 C7 System rheoli dogfennau a chofnodion electronig (EDRMS) - Pwrpas y prosiect hwn yw sefydlu system EDRMS fydd yn sicrhau bod trefniadau rhannu gwybodaeth y Cyngor yn llawer haws ac effeithiol.

Erbyn diwedd 2017, bydd o leiaf pump o adrannau'r Cyngor yn defnyddio system EDRMS.

- 4.4.1 Mae'r system wedi wedi ei chyflwyno i'r Adran Economi a Chymuned yn ogystal a Chefnogaeth Gorfforaethol erbyn hyn gyda 522 o ddefnyddwyr ar y system (214 yn CG a 308 Economi a Chymuned). Yn ogystal, mae gwaith paratoi wedi cychwyn hefo Addysg a nifer o Adrannau eraill er mwyn tacluso eu systemau ffeilio cyn trosglwyddo i'r system newydd.
- 4.4.2 Derbyniwyd adborth i holiadur gan staff yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol yn dilyn 6 mis o ddefnyddio'r system. Ar y cyfan roedd yr ymateb yn bositif gyda 84% yn meddwl fod y system yn foddhaol neu well a mae camau wedi eu rhoi yn eu lle er mwyn ymateb i'r sylwadau negyddol.
- 4.4.3 Ar hyn o bryd mae hi rywfaint yn gynamserol i asesu'r effaith y mae'r system wedi ei gael ond rhagwelir y gellir gwneud hynny unwaith y bydd yr Adran Gefnogaeth Gorfforaethol wedi bod yn defnyddio'r system am flwyddyn. Byddaf yn adrodd yn ôl ar yr effeithiau hynny fel rhan o fy adroddiadau perfformiad yn fuan yn 2017.

Cynllunio Ariannol

4.5 CA1 Gwireddu arbedion - Pwrpas y prosiect hwn yw sicrhau fod trefniadau yn eu lle er mwyn gwireddu'r arbedion effeithlonrwydd o £13.6m sydd eisoes wedi eu cytuno fel rhan o'r gyfundrefn arbedion ynghyd ag unrhyw arbedion pellach a adnabyddir.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi gwireddu'r arbedion effeithlonrwydd a gafodd eu cynllunio ar gyfer y cyfnod.

- 4.5.1 Fel yr ydych yn ymwybodol mae gen i rôl trosolwg i sicrhau fod yr arbedion effeithlonrwydd yn cael eu gwireddu yn gorfforaethol a bod trefniadau yn eu lle ar gyfer gwneud hynny. Ceir crynodeb o'r sefyllfa ddiweddaraf isod.
- 4.5.2 Ceir ychydig gynlluniau lle nad ydynt yn gorwedd yn uniongyrchol o fewn Adran. O'r rhain, mae cymeradwyaeth eisoes wedi ei roi i ddileu'r bwlch o £150,684 o ddau gynllun hanesyddol ym maes Gofal (Galluogi a Hwb Rhanbarthol Gogledd Cymru), a bydd angen cadarnhad y Cabinet i ffurfioli hyn wrth lunio cyllideb 2017/18 gan hefyd ystyried dull amgen o gau'r bwlch ariannol. Mae sawl cynllun yn cael ei ddatblygu i gwrdd â'r nod trawsadrannol am 2016/17 sydd bellach wedi gostwng i £90,566, a rhagwelir cynnydd dros yr wythnosau nesaf er mwyn gallu eu cyflwyno i'r Cabinet, a'u gwireddu cyn diwedd y flwyddyn ariannol.
- 4.5.3 Mae'r strategaeth arbedion, mewn blynyddoedd diweddar, wedi sicrhau perchnogaeth adrannol dros swmp y cynlluniau i arbed, ac mae hynny'n drefn effeithiol. Nodir bod o leiaf 74% o gynlluniau 2016/17 wedi eu gwireddu yn amserol, ac 17% pellach ar y trywydd iawn, cyfanswm o 91%. Cofier mai sefyllfa yn ystod mis Gorffennaf a gyflwynir, sy'n eithaf cynnar yn y flwyddyn ariannol. O ganlyniad, yn gyffredinol, gwelwyd cynnydd da iawn a'r rhagolygon o ran gwireddu'r nod yn addawol.
- 4.5.4 Fodd bynnag, roedd posibilrwydd o lithriad sylweddol yn yr Adran Oedolion, lechyd a Llesiant. Rwy'n argyhoeddedig bod yr Adran yn gweithio ar gyfres o

gynlluniau amgen er mwyn lliniaru effaith y llithriad hyn, ond byddaf yn parhau i gadw golwg ar ddatblygiad y cynlluniau hyn, er mwyn sicrhau fod yr arbedion yn cael eu cyflawni.

4.6 CA4 Effeithlonrwydd pellach a modelau darparu gwasanaeth - Pwrpas y prosiect yma yw darganfod cynlluniau effeithlonrwydd pellach er mwyn lleihau maint y toriadau fydd eu hangen yn ogystal ag ymchwilio i feysydd lle mae'n bosib newid y model presennol o ddarparu gwasanaeth gan felly wneud arbedion.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi darganfod cynlluniau effeithlonrwydd pellach i'w gwireddu.

4.6.1 Mae'r ymdrech i ddarganfod a datblygu rhagor o effeithlonrwydd yn anelu i sicrhau cyn lleied o doriadau gwasanaeth a phosib. Ar hyn o bryd mae gwerth £7.6 o gynlluniau effeithlonrwydd yn cael sylw a'u miniogi er mwyn cyfarch y targed o £7.25m o effeithlonrwydd pellach sydd wedi ei osod fel rhan o'r Strategaeth Ariannol 2016/17 i 2019/20.

4.6.2 Mae'r gwaith i edrych ar fodolau amgen yn parhau i fynd yn ei flaen. Bu rhywfaint o lithriad yn y gwaith i edrych ar **Fodel Amgen Gofal Oedolion** oherwydd yr angen i gael cyfrifiadau pensiwn gan ddarparwr allanol, yn ogystal â chyngor ar faterion technegol eraill. Yn achos y **Model Amgen Hamdden** mae gwaith wedi mynd yn ei flaen i sefydlu achos busnes, adnabod modelau posibl a goblygiadau gweithredu cysylltiedig. Byddaf yn adrodd yn ôl ar y gwaith pan fydd yn aeddfed.

5 PERFFORMIAD

5.1 Mae **Atodiad 2** yn adrodd ar y mesurau perfformiad sy'n gysylltiedig â fy mhorthffolio.

5.2 Fel Cyngor mae gennym rôl i sicrhau ein bod yn talu ein credydwyr yn gywir ac yn amserol. Fe gofiwch i mi adrodd y tro diwethaf fod ffigyrau'r Adran Addysg (ac yn benodol Ysgolion Cynradd) yn effeithio ar berfformiad y mesur **Canran yr anfonebau a dalwyd o fewn 30 diwrnod (ar draws y Cyngor)**. Mae'r perfformiad ar gyfer Ebrill i Mehefin yn gymharol i'r blynyddoedd blaenorol (89% o'i gymharu a 89% yn 15/16, 91% yn 14/15 a 91% yn 13/14) gyda canran yr Adran Addysg (sy'n gyfrifol am 26% o'r holl anfonebau) yn sefyll ar 83%.

5.3 Yn y cyfamser rwyf wedi cysylltu hefo'r Aelod Cabinet Addysg gan ofyn iddo roi sylw i'r mater a byddaf yn cadw golwg ar y sefyllfa er mwyn gweld os yw'r ymateb gan yr Adran yn gwneud gwahaniaeth neu os oes angen gweithredu ymhellach.

5.4 Dengys y wybodaeth ddiweddaraf ynghylch y **Nifer o ddamweiniau RIDDOR** (damweiniau sydd yn gysylltiedig hefo gwaith, ag lle mae'r anaf, afiechyd neu ddigwyddiad peryglus wedi cael ei amlinellu gan AGID (Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch)) fod y nifer ar ddiwedd Mehefin yn 7. Mae hyn yn lleihad o'i gymharu â 16 ar gyfer yr un cyfnod yn 2015/16, 13 yn 2014/15 a 21 yn 2013/14.

5.5 Mae'r gostyngiad mwyaf i'w weld o fewn yr Adran Prifffyrdd a Bwrdeistrefol ac mae lle i gredu fod y gwaith i godi ymwybyddiaeth a hyfforddi'r gweithlu o fewn yr Adran dros y misoedd diwethaf wedi arwain at hyn. Byddwn yn parhau i gadw golwg ar y sefyllfa.

6 SEFYLLFA ARIANNOL/ ARBEDION

- 6.1 Mae'r Adran **Cefnogaeth Corfforaethol** wedi gwireddu'r oll o gynlluniau effeithlonrwydd a thoriadau 2016/17, ac yn gwneud cynnydd derbyniol iawn tuag at wireddu cynlluniau'r ddwy flwyddyn ganlynol.
- 6.2 Mae 83% o gynlluniau effeithlonrwydd 2016/17 yr **Adran Gyllid** yntau wedi eu gwireddu neu ar y trywydd cywir, a 84% o dorriadau'r flwyddyn wedi eu gwireddu. Dim ond y Cynllun Ail Gaffael y Rhwydwaith PSBA, sy'n pontio 2015/16 a 2016/17, sydd ddim ar y trywydd cywir ac er y rhagwelir na fydd modd ei wireddu fel y bwriadwyd, mae'r mater yn derbyn sylw cenedlaethol er cael datrysiaid.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae'n dda gweld cynnydd cystal ar wireddu'r prif gynlluniau yn y Cynllun Strategol ond, wrth gwrs, rhai cofio mai oddeutu 6 mis sydd ar gyfer eu gwireddu. Mae gweld y sefyllfa ddiweddaraf o ran gwireddu arbedion yn galonogol iawn ac i'w ganmol, fel y perfformiad yn gyffredinol, a hynny ar adeg o grebachu ariannol pan mae'r adnoddau ar gyfer cyflawni yn prinhau.

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau o ran priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Cadarnhaf gywirdeb yr elfennau cyllidol o'r adroddiad, a byddaf yn cynorthwyo'r Aelod Cabinet i gyflawni'r amcanion perthnasol.

Atodiadau

Atodiad 1 – Camau Meincnodi Adolygiad Ffordd Gwynedd

Atodiad 2 - Mesurau Perfformiad